

Верховний
Суд

ЗВЕДЕНИЙ ОГЛЯД
рішень Європейського суду
з прав людини
(2023 рік)

Стаття 2 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (право на життя)

ELVAN v. Türkiye: недотримання органами влади свого позитивного зобов'язання з проведення ефективного розслідування будь-якої ролі, яку керівник правоохоронних органів Стамбула та мер Стамбула могли б відіграти у смерті хлопчика Berkin Elvan внаслідок травми, отриманої під час антиурядових протестів у Туреччині в червні 2013 року – порушення

HUBERT NOWAK v. Poland: ненадання належної медичної допомоги заявникові відразу після серйозної дорожньо-транспортної пригоди, через що в нього розвинувся параліч нижніх кінцівок, та відсутність ефективного й оперативного розслідування цих обставин – порушення процесуального аспекту статті 2 Конвенції; відсутність порушення матеріального аспекту цієї статті

STANEVI v. Bulgaria: підтверджена національними судами відмова страхової компанії присудити заявникам компенсацію за смерть родича в ДТП, спричинену, імовірно, недієздатною особою – порушення

PITSILADI AND VASILELLIS v. Greece: законодавчо установлена неможливість батьків отримати доступ до пожертв, зібраних на лікування дитини за кордоном, яка згодом померла – відсутність порушення

AINIS AND OTHERS v. Italy: невжиття органами влади належних заходів для захисту життя члена родини заявників, який помер від передозування наркотиками під час перебування під вартою в управлінні поліції – порушення

DURDAJ AND OTHERS v. Albania: неефективність розслідування та подальшого кримінального провадження за фактом вибуху на об'єкті з утилізації зброї і боєприпасів у населеному пункті Gërdec, що спричинив загибель людей та тяжкі тілесні ушкодження – порушення

Стаття 3 Конвенції (заборона катування)

B. v. russia: ігнорування вразливого статусу дитини-жертви сексуального насильства в межах кримінального провадження щодо цього факту і, як наслідок, повторна її віктимізація – порушення

MAMASAKHLISI AND OTHERS v. Georgia and russia: незаконні затримання, катування й ув'язнення осіб, вчинені де-факто абхазькою владою за наявності ефективного контролю росії над відповідною територією – порушення статей 3, 5 та 6 Конвенції росією, відсутність порушення цих положень Конвенції Грузією

VUČKOVIĆ v. Croatia: непропорційно м'яке покарання для колеги заявниці, який вчиняв щодо неї сексуальне насильство, з огляду на тяжкість скоєних злочинів – порушення

Стаття 5 Конвенції (право на свободу та особисту недоторканність)

GAPONENKO v. Latvia: затримання та засудження заявника за публікацію дописів в соціальних мережах, спрямованих на розпалювання ворожнечі й заклику до дій, що загрожували національній безпеці, незалежності та суверенітету держави – заяву визнано неприйнятною

MELIA v. Georgia: рішення національних судів про досудове тримання заявника під вартою для цілей кримінального провадження, порушеного проти нього, які згідно з його твердженнями мали на меті утримати його від участі в політичному житті – відсутність порушення

NARBUTAS v. Lithuania: застосування до заявника запобіжних заходів у вигляді тримання під вартою, домашнього арешту, накладення арешту на майно в межах порушеного проти нього резонансного кримінального розслідування без дотримання вимог пропорційності такого втручання – порушення

Стаття 6 Конвенції (право на справедливий суд)

COTORA v. Romania: здійснення дисциплінарного провадження щодо судді дисциплінарним органом і подальший перегляд законності накладення дисциплінарного стягнення відповідно до вимог статті 6 Конвенції – відсутність порушення

STOENESCU v. Romania: покладення на заявника обов'язку повністю сплатити судові витрати з огляду на факт досягнення ним та його дружиною досудового врегулювання – відсутність порушення

CATANĂ v. The Republic of Moldova: присутність у складі Національної комісії щодо судової системи як органу, що здійснює дисциплінарне провадження щодо судді, члена Уряду, Генерального прокурора та недостатні гарантії незалежності відбору науковців у сфері права до складу цієї Комісії – порушення

CROATIAN RADIO-TELEVISION v. Croatia: суперечливість практики національних судів при розгляді подібних справ, позивачем у яких була державна установа – заявник – організація телерадіомовлення – відсутність порушення

CUPIAŁ v. Poland: засудження заявника за жорстоке поводження з дітьми з релігійних мотивів, що ґрунтувалося переважно на висновках експерта-психолога, про упередженість якого заявник неодноразово стверджував під час провадження – порушення

BRĂDEAN AND OTHERS v. Romania: недостатня передбачуваність законодавства щодо питання юрисдикції, у межах якої мав бути розглянутий позов заявників, що спричинило пропуск ними строку подання позову та, таким чином, позбавлення права на доступ до суду – порушення

PIRTSKHALAVA AND TSAADZE v. Georgia: допустимість показань свідків щодо заявників, незважаючи на те, що ці особи до виділення кримінального провадження в окреме були обвинувачені у вчиненні того ж правопорушення,

що і заявники, та тривалий час трималися під вартою в одній камері, що давало можливість координувати їхні показання стосовно заявників – відсутність порушення

DIMCHEVSKA v. North Macedonia: неналежне повідомлення заявниці про заочний вирок суду проти неї, оскільки вона перебувала в іншій країні, та подальша неможливість оскаржити його – порушення

STRASSENMEYER v. Germany: засудження заявника на підставі досудових показань співобвинувачених, які мали значну вагу в обвинувальному вирокі, але відмовилися давати показання в суді, посилаючись на своє право зберігати мовчання – відсутність порушення

YILMAZ v. Türkiye: розгляд справи апеляційною інстанцією, матеріали якої були втрачені та лише частково відновлені, у тому числі за відсутності апеляційної скарги заявника – порушення

KITANOVSKA AND BARBULOVSKI v. North Macedonia: відмова національних судів розглянути заперечення заявників через те, що вони не були складені адвокатом – порушення

SUPERGRAV ALBANIA SHPK v. Albania: відмова в розгляді Касаційним судом скарги компанії-заявника з причин пропуску строку на оскарження внаслідок змін законодавства та затримки вручення рішення Верховним судом – порушення

LALIK v. Poland: використання показань, отриманих із порушенням права на захист, а саме – проведення неформального допиту заявника без фіксації протоколом та за відсутності захисника – порушення

PANJU v. Belgium (no. 2): визнання національними судами неприйнятним кримінального провадження проти заявника через його надмірну тривалість, але відмова в задоволенні його вимоги про відшкодування моральної та матеріальної шкоди у зв'язку з такою тривалістю – відсутність порушення

ERIK ADAMČO v. Slovakia: покладення в основу обвинувального вироку показань співучасників заявника у вчиненні кримінального правопорушення, які погодилися співпрацювати зі стороною обвинувачення – порушення

ALONSO SAURA v. Spain: стверджуване неналежне обґрунтування рішення про призначення іншого кандидата на посаду голови суду уповноваженим органом та стверджувана дискримінація щодо заявниці як до кандидатки на цю ж посаду – відсутність порушення

LAZARIS v. Albania: неналежне повідомлення заявників – позивачів у справі про судові засідання у Верховному суді та проведення судового засідання за їх відсутності, проте за присутності відповідачів – порушення

UAB AMBERCORE DC AND UAB ARCUS NOVUS v. Lithuania: відмова компаніям-заявникам провадити діяльність, засновану на засекречених матеріалах,

що була предметом судового контролю, в Литві через міркування національної безпеки – відсутність порушення

SPERISEN v. Switzerland: упередженість головуючої судді колегії суддів апеляційного суду, яка призначила заявникові покарання у виді 15 років позбавлення волі – порушення

KUBÁT AND OTHERS v. The Czech Republic: відмова у виплаті «заднім числом» різниці в заробітній платі суддів, яка була зменшена під час фінансової кризи 2011–2014 років, і скасування спірних правових положень з дією лише pro futuro (на майбутнє) – відсутність порушення

TEMEŞAN v. Romania: стверджувана упередженість суддів – приватних клієнтів банку, трудового спору за позовом заявника до цього ж банку про поновлення на роботі – порушення

KHAVSHABOVA v. Georgia: призначення безоплатного адвоката для захисту інтересів заявниці без її відома та відсутність можливості безпосередньо допитати свідків під час судового розгляду – порушення

ISPIRYAN v. Lithuania: порушення кримінального провадження за фактом отримання неправомірної вигоди та зловживання службовим становищем проти директора як підстава втрати довіри до нього і звільнення з посади – відсутність порушення

THANZA v. Albania: стверджувана відсутність справедливого та публічного розгляду незалежним і безстороннім судом справи про звільнення заявника з посади судді Верховного суду за результатами повторного оцінювання, проведеного в межах судової реформи – порушення

KULISH v. Ukraine: стверджувана упередженість суду з огляду на відсутність сторони обвинувачення в суді першої інстанції при розгляді справи про вчинення адміністративного правопорушення – заяву визнано неприйнятною

GOLOVIN v. Ukraine: звільнення судді Конституційного Суду України за участь в ухваленні дискусійного рішення за відсутності чіткого тлумачення інкримінованого йому «порушення присяги» та обсягу його функціонального імунітету – порушення

PASLAVIČIUS v. Lithuania: покладення на заявника обов'язку сплати судових витрат, понесених його колишнім роботодавцем – відповідачем у справах про зняття дисциплінарних стягнень із заявника та про звільнення його з роботи – відсутність порушення

KOLOMPAR v. Serbia: покладення в основу засудження заявниці результатів процедури її впізнання потерпілою особою, що була здійснена з процесуальними порушеннями, як єдиного доказу її винуватості – порушення

BAVČAR v. Slovenia: публічна заява міністра юстиції щодо тривалості кримінального провадження проти заявника, що, за твердженнями останнього,

порушила його право на презумпцію невинуватості та справедливий суд – порушення

SEDRAKYAN v. Armenia: формалістична та нечітка вимога апеляційного суду щодо розміру судового збору, який необхідно було доплатити за подання апеляційної скарги заявником, що перешкодило йому оскаржити рішення суду першої інстанції про відмову в задоволенні позову про відшкодування вартості його квартири, відчуженої муніципальним органом – порушення

PAJAŃ AND OTHERS v. Poland: зниження пенсійного віку для жінок-суддів та вимога отримати дозвіл Міністра юстиції та Національної ради правосуддя для продовження здійснення такими суддями своїх суддівських повноважень після досягнення ними обумовленого пенсійного віку – порушення

STOIANOGLO v. The Republic of Moldova: позбавлення заявника доступу до будь-якої форми судового захисту для оскарження свого автоматичного, в силу закону, відсторонення з посади Генерального прокурора, яке перешкодило виконанню ним своїх службових обов'язків та позбавило його відповідної заробітної плати протягом більш ніж двох років – порушення

ROMANIUK v. Poland: ненадання заявнику можливості допитати співобвинуваченого, чиї показання були вирішальними для його засудження – порушення

LEGROS AND OTHERS v. France: ретроактивне застосування до проваджень у справах, розгляд яких уже розпочався, правового висновку щодо тлумачення положень законодавства в частині строків подання позову, що спричинило визнання позовів у цих справах неприйнятними – порушення

TOIVANEN v. Finland: стверджувано незаконна передача справи заявника суддею на розгляд розширеного складу суду та стверджувана упередженість судді у зв'язку із цим – відсутність порушення

CANGI AND OTHERS v. Türkiye: ненаправлення заявникам – сторонам у справі матеріалів, використаних експертами у своїх висновках, які суд узяв до уваги при постановленні рішення – порушення

FIGURKA v. Ukraine: апеляційний перегляд постанови суду першої інстанції у справі про адміністративне правопорушення, а саме керування транспортним засобом у стані сп'яніння, без участі сторони обвинувачення – відсутність порушення

OĞUZ v. Türkiye: неможливість заявника допитати анонімного свідка та використання показань цього свідка судом першої інстанції для його засудження – порушення

TADIĆ v. Croatia: засудження заявника за спробу вплинути на рішення Верховного суду щодо відомого політика за участі Голови Верховного суду, якого було допитано як свідка обвинувачення у його справі – відсутність порушення

DELİKTAŞ v. Türkiye: відсутність усних слухань при перегляді справи заявника в апеляційному суді – порушення

SYNDICAT NATIONAL DES JOURNALISTES ANA OTHERS v. France: участь трьох суддів Верховного суду в розгляді справи між холдингом компаній з постачання професійної інформації, інструментів тощо, у тому числі в юридичній сфері, та профспілками – заявниками, в контексті професійної співпраці цих суддів і холдингу компаній – порушення

Стаття 7 Конвенції (ніякого покарання без закону)

CETINJA v. Croatia: засудження заявника за незначний злочин, строк давності притягнення до відповідальності за вчинення якого минув – порушення

TRISTAN v. the Republic of Moldova: неврахування законодавчих змін до статті Кримінального кодексу, на підставі якої було постановлено вирок заявниці та непередбачуваність такого законодавства з огляду на внесені зміни – порушення

YÜKSEL YALÇINKAYA v. Türkiye: засудження за членство в озброєній терористичній організації вирішально на основі факту використання обвинуваченим мобільного додатку для обміну повідомленнями ByLock – порушення

TOTAL S.A. AND VITOL S.A. v. France: відсутність судової практики за статтею Кримінального кодексу, на підставі якої міжнародні нафтові компанії – заявниці було притягнуто до відповідальності, як підстава стверджувати про непередбачуваність та недоступність закону – відсутність порушення

JASUITIS AND ŠIMAITIS v. Lithuania: стверджувано розширене тлумачення визначеного кримінальним законодавством діяння, що призвело до засудження заявників за вчинення такого злочину, як торгівля людьми – відсутність порушення

Стаття 8 Конвенції (право на повагу до приватного і сімейного життя)

KÜNSBERG SARRE v. Austria: часткова зміна прізвища заявників органами державної влади з метою виконання вимог Закону про скасування дворянства 1919 року – порушення

OVCHARENKO AND KOLOS v. Ukraine: звільнення суддів Конституційного Суду України за участь в ухваленні дискусійного рішення за відсутності чіткого тлумачення інкримінованого їм «порушення присяги» та обсягу їхнього функціонального імунітету – порушення

FEDOTOVA AND OTHERS v. russia: відсутність юридичного визнання стосунків одностатевих пар та неможливість мати відповідний захист – порушення

Y v. France: відмова органів влади замінити у свідоцтві про народження особи, яка характеризує себе як «інтерсексуальна», визначення статі із «чоловік» на «нейтральний» або «інтерсекс» – відсутність порушення

MAZUR v. The Republic of Moldova: отримання роботодавцем інформації про телефонні дзвінки заявника, які останній здійснював шляхом використання наданих роботодавцем телефонних номерів – порушення

X v. The Czech Republic: участь у провадженні в ЄСПЛ новообраної судді, яка брала участь у конституційному провадженні на національному рівні у справі заявниці – клопотання про перегляд задоволено, рішення переглянуто

KOGAN AND OTHERS v. russia: анулювання посвідки на проживання відомої правозахисниці головним чином із метою покарання її та її чоловіка за діяльність, пов'язану з правами людини, і запобігання подальшому здійсненню такої діяльності – порушення

L.B. v. Hungary: невинуватена публікація податковим органом на своєму вебсайті персональних даних заявника, зокрема адреси його місця проживання, через невиконання ним податкових зобов'язань – порушення

UAB KESKO SENUKAI LITHUANIA v. Lithuania: відмова в судовому перегляді процедури перевірки компанії-заявника органом з питань дотримання конкурентного законодавства – порушення

GASHI AND GINA v. Albania: відсторонення заявників від посад прокурорів у межах кримінального розслідування за підозрою в порушеннях, пов'язаних із декларуванням свого майна та фінансових інтересів відповідно до національного законодавства – порушення

SIMONOVA v. Bulgaria: знесення будинку заявниці з тих підстав, що він був побудований частково на території сусіда та на землі сільськогосподарського призначення, всупереч її твердженням, що цей будинок був житлом для неї і її чотирьох неповнолітніх дітей у розумінні статті 8 Конвенції – порушення

JÍROVÁ AND OTHERS v. the Czech Republic: заборона батькам-вихователям (перший та другий заявники) контактувати з дитиною (третій заявник) до досягнення нею дев'ятнадцятиріччя через їхню неспроможність забезпечити їй належний догляд та розвиток – відсутність порушення

MAYBORODA v. Ukraine: видалення лікарями під час термінового хірургічного втручання нирки заявниці без її згоди чи відома і приховування цього факту від неї надалі – порушення

SHIPS WASTE OIL COLLECTOR B.V. v. The Netherlands: передача та використання даних, законно отриманих шляхом прослуховування телефонних розмов у межах кримінальних розслідувань, іншому правоохоронному органу – відсутність порушення

MESIĆ v. Croatia (№ 2): відмова національних судів розглянути цивільний позов про дифамацію, яка стосувалася публікацій про підозру заявника – колишнього президента держави – у вчиненні корупційних діянь – відсутність порушення

A.M. AND OTHERS v. Poland: недоведення заявницями факту того, що вони є жертвами порушення прав у значенні статті 34 Конвенції через законодавчі зміни підстав і порядку проведення абортів у Польщі – заяву визнано неприйнятною

MARGARI v. Greece: публікація фото заявниці й деталей її обвинувачення у вчиненні кримінального правопорушення у ЗМІ в період триваючого розслідування без її попередження та згоди – порушення

B. F. AND OTHERS v. Switzerland: відмова в задоволенні запитів біженців на возз'єднання сім'ї з підстав невідповідності умові незалежності від соціальних виплат – порушення

GLUKHIN v. russia: використання технології розпізнавання обличчя з метою ідентифікації, встановлення місцезнаходження та подальшого арешту заявника в контексті реалізації ним свого права на свободу вираження поглядів – порушення

GULIYEV v. Azerbaijan: звільнення заявника з посади прокурора з підстав, не передбачених законом – порушення

VLASENKO v. Ukraine: стверджувано свавільне визначення судами у своїх рішеннях місця проживання неповнолітніх дітей заявниці з їхнім батьком із метою забезпечення їхніх найкращих інтересів – заяву визнано неприйнятною

N.F. AND OTHERS v. russia: обробка даних заявників щодо кримінальних судимостей, які були погашені або зняті судом, а також даних щодо кримінальних проваджень, які були закриті з «підстав nereабілітуючого характеру» без належної правової основи та без достатніх гарантій проти зловживань – порушення

I.V. v. Estonia: неспроможність естонських судів належним чином розглянути заяву біологічного батька про визнання його батьківства щодо дитини, яка була усиновлена іншим чоловіком, зважити всі залучені до провадження інтереси та віднайти їх баланс – порушення

PLECHLO v. Slovakia: відсутність в особи, яка не була об'єктом ордеру на прослуховування телефонних розмов, можливості для захисту своїх прав та будь-яких гарантій щодо подальшого використання відповідних записів – порушення

PENGEZOV v. Bulgaria: відсторонення заявника від виконання обов'язків голови суду у зв'язку з порушенням проти нього кримінального провадження за умов, коли національне законодавство не передбачало жодних часових обмежень такого відсторонення або будь-яких способів оскарження його правомірності перед незалежним органом влади – порушення

LOCASCIA AND OTHERS v. Italy: неспроможність органів влади вжити необхідних заходів для захисту права заявників на приватне життя від забруднення довкілля, спричиненого місцем захоронення відходів в Ло Уттаро – порушення

ȚÎMPĂU v. Romania: відмова національних судів розглянути скаргу заявниці на рішення місцевого архієпископа відкликати наданий їй дозвіл на роботу вчителем релігії, що призвело до припинення її трудових відносин – відсутність порушення

Стаття 9 Конвенції (свобода думки, совісті і релігії)

JENOVAH'S WITNESSES v. Finland: заборона релігійній громаді Свідків Єгови збирати та обробляти персональні дані під час проповіді «від дверей до дверей» без згоди суб'єктів даних – відсутність порушення

Стаття 10 Конвенції (свобода вираження поглядів)

MACATĖ v. Lithuania: обмеження доступу до дитячої книги з казками для дітей віком до 14 років через позитивне відображення одностатевих стосунків – порушення

AXEL SPRINGER SE v. Germany: зобов'язання компанії-заявника опублікувати виправлення щодо газетної статті стосовно зв'язку політика з керівною партією НДР – відсутність порушення

C8 (CANAL 8) v. France: застосування регулятором телерадіомовлення санкцій до телеканалу через зміст телепрограми, яка відображала негативний і стигматизуючий стереотип щодо жінок та гомосексуалістів – відсутність порушення

HALET v. Luxembourg: кримінальне засудження колишнього працівника компанії за розкриття ним документів стосовно практики попередніх податкових консультацій – порушення

MITICHYAN v. Armenia: притягнення заявника до відповідальності внаслідок розгляду національними судами спору про дифамацію через його обурливі висловлювання, опубліковані в газеті, щодо мера – порушення

UDOVYCHENKO v. Ukraine: задоволення позову про дифамацію проти заявниці та накладення на неї санкцій за коментар у ЗМІ про те, що вона, будучи очевидицею ДТП, бачила, як з водійського місця автомобіля виходив позивач – порушення

ROGALSKI v. Poland: притягнення до відповідальності адвоката, який повідомив про вчинення прокурором правопорушення шляхом отримання хабаря, з причин недостатнього обґрунтування – порушення

SAURE v. Germany (No. 2): обов'язок заявника належним чином обґрунтувати свій інформаційний запит до органів влади та обов'язок судів урівноважувати інтереси між розголошенням інформації про осіб та інтересом суспільства у її

розголошенні в разі оскарження відмови в наданні запитуваної інформації – порушення; відсутність порушення

DROZD v. Poland: відмова національних судів розглянути скаргу заявників – учасників громадського руху – на рішення керівника Служби безпеки парламенту про призупинення їхнього права входити до приміщення Сейму як покарання за несанкціоноване проведення мирної акції – порушення

MESTAN v. Bulgaria: накладення адміністративної санкції на лідера політичної партії, який був кандидатом на болгарських парламентських виборах 2013 року за те, що він говорив турецькою під час передвиборної кампанії в порушення вимог національного законодавства – порушення

CHKHARTISHVILI v. Georgia: арешт заявника під час мирної демонстрації, що була частиною серії протестів проти неприйняття парламентом змін до Конституції Грузії та накладення санкції у вигляді позбавлення волі за адміністративні правопорушення – порушення

SANCHEZ v. France: визнання політика – власника акаунту в соціальній мережі – відповідальним за оперативне невидалення ним ворожих коментарів, опублікованих іншими користувачами на його сторінці – Велика Палата ЄСПЛ підтвердила відсутність порушення

SARISU PEHLIVAN v. Türkiye: покарання, накладене на заявницю – суддю та генерального секретаря профспілки суддів після інтерв'ю національній газеті щодо реформ у системі правосуддя – порушення

ZHABLYANOV v. Bulgaria: усунення заявника з посади віцеспікера парламенту через явну глорифікацію ним комуністичного режиму та тодішнього «правосуддя» – відсутність порушення

HURBAIN v. Belgium [GC]: покладення обов'язку на заявника – видавництва щоденної газети – знеособити електронну версію спірної статті, в якій вказувалося повне ім'я водія, який спричинив смертельну ДТП, з огляду на «право на забуття» останнього – відсутність порушення

TULEYA v. Poland: судові переслідування заявника як стверджувана помста за висловлену ним критику судової влади, а також позбавлення його імунітету та відсторонення від обов'язків судді у зв'язку із цим Дисциплінарною палатою Верховного суду, яка не відповідала вимогам «незалежного та неупередженого суду, створеного за законом» – порушення

MANOLE v. the Republic of Moldova: непропорційно суворе покарання у вигляді звільнення заявниці з посади судді з підстави розголошення нею ЗМІ обґрунтування своєї окремої думки до оприлюднення повного тексту судового рішення – порушення

EIGIRDAS AND VJ «DEMOKRATIJOS PLĖTROS FONDAS» v. Lithuania: вимога опублікувати рішення саморегульованої організації у сфері медіа, яка притягнула заявників до відповідальності через порушення вимог журналістської

та видавничої етики за публікацію критичних припущень щодо відомого підприємця і кандидата в політики – порушення

BILD GMBH & CO. KG v. Germany: неспроможність національних судів забезпечити необхідний баланс для обґрунтування необхідності обмеження свободи вираження поглядів компанії-заявниці при публікації невідредагованих відеоматеріалів – порушення

Стаття 11 Конвенції (свобода зібрань та об'єднання)

KORKUT AND AMNESTY INTERNATIONAL TURKIYE v. Türkiye: накладення адміністративного штрафу на компанію-заявника за недотримання законодавчого положення про декларування коштів, отриманих з-за кордону, незважаючи на те, що кошти були надіслані зі штаб-квартири самої компанії-заявника – порушення

INTERNATIONALE HUMANITÄRE HILFSORGANISATION E. V. v. Germany: заборона асоціації-заявника, що охоплювало її розпуск і конфіскацію активів, через значні фінансові пожертвування благодійним організаціям, що мали зв'язки з терористичною організацією ХАМАС – відсутність порушення

LAURIJSEN AND OTHERS v. The Netherlands: арешт і засудження заявників за участь у протесті проти анонсованого виселення незаконно займаного (сквотованого) будинку (a squatted building) – порушення

COMMUNAUTÉ GENEVOISE D'ACTION SYNDICALE (CGAS) v. Switzerland [GC]: позбавлення асоціації-заявниці права організувати публічні події та бути їх учасником після вжиття урядових заходів згідно з Постановою 0.2 COVID-19 – заяву визнано неприйнятною

HUMPERT AND OTHERS v. Germany [GC]: застосування до вчителів – державних службовців санкцій за участь у робочий час у страйку, організованому їхньою профспілкою, в порушення конституційної заборони страйку для державних службовців – відсутність порушення

Стаття 13 Конвенції (право на ефективний засіб правового захисту)

VALAITIS v. Lithuania: припинення розслідування гомофобних коментарів в інтернеті за умови його належного здійснення – відсутність порушення

Стаття 14 Конвенції (заборона дискримінації)

HOPPEN AND TRADE UNION OF AB AMBER GRID EMPLOYEES v. Lithuania: звільнення лідера профспілки через характер, поведінку або робочі стосунки – відсутність порушення

T.H. v. Bulgaria: стверджуване порушення школою прав заявника на приватне життя та освіту через незабезпечення належних умов навчання з огляду на його особливі потреби у зв'язку з інвалідністю – порушення

MAYMULAKHIN AND MARKIV v. Ukraine: відсутність будь-якої форми юридичного визнання й захисту одностатевих пар – порушення

Стаття 1 Першого протоколу до Конвенції (захист власності)

KOROTYUK v. Ukraine: неспроможність органів державної влади провести належне розслідування порушення права інтелектуальної власності заявниці та встановити винних осіб для подальшого відшкодування завданої шкоди – порушення

VALVERDE DIGON v. Spain: відмова національних органів влади надати заявниці пенсію у зв'язку з втратою годувальника з підстави непередбачуваного застосування нових критеріїв, яким заявниця не могла відповідати – порушення

KATONA AND ZÁVARSKÝ v. Slovakia: неможливість звернення заявників до суду в межах провадження у справі про банкрутство чи будь-якого іншого провадження щодо фізичної особи про виплату грошової заборгованості на підставі боргових розписок – порушення

AKSHIN GARAYEV v. Azerbaijan: надмірно тривале утримання майна заявника – єдиного власника компанії – як речових доказів у межах кримінального провадження – порушення

SHOPOV AND OTHERS v. Bulgaria: конфіскація активів, отриманих незаконним шляхом – порушення

AZALIYA, TOV AND OTHERS v. Ukraine: визнання нерухомості компаній-заявників «самочинним будівництвом» з підстав закінчення строку дії договору оренди землі під нею та подальше її знесення – порушення

ZASTAVSKA v. Ukraine: визнання рішення суду незаконним та його скасування як підстава повернення майна від добросовісного набувача до первісного власника за умови наявності в добросовісного набувача можливості порушити провадження про повернення сплачених за набуте майно коштів – скаргу визнано неприйнятною

TYMCHYSHENA v. Ukraine: приховування готівкових коштів від митного контролю та подальша їх конфіскація в особи, що явно мала знати про правила перетину кордону – скаргу визнано неприйнятною

FU QUAN, S.R.O. v. The Czech Republic [GC]: стверджувана відсутність можливості компанії належним чином оскаржити до національних судів факт невжиття органами влади належних заходів щодо її конфіскованого майна та невиправдана затримка у знятті арешту – заяву визнано неприйнятною

Стаття 2 Першого протоколу до Конвенції (право на освіту)

TELEK AND OTHERS v. Turkiye: анулювання паспортів науковців у межах заходів реагування на надзвичайну ситуацію в державі, спричинену державним переворотом – порушення

SZOLCSÁN v. Hungary: відмова навчальних закладів, підтримана національними судами, у переведенні заявника до іншої школи через сегрегацію в навчанні, низьку якість освітніх послуг та потребу в інклюзивній освіті – порушення

VALIULLINA AND OTHERS v. Latvia: прийняття законодавчих змін про збільшення частки викладання предметів у державних школах лише державною латиською мовою, і, як наслідок, зменшення частки викладання російською мовою – відсутність порушення

Стаття 3 Першого протоколу до Конвенції (право на вільні вибори)

TINGAROV AND OTHERS v. Bulgaria: загальний характер установлені законом заборони ув'язненим голосувати на виборах – порушення

Стаття 2 Протоколу № 4 до Конвенції (свобода пересування)

PAGERIE v. France: запровадження 13-місячної профілактичної комендантської години до радикального ісламіста під час дії надзвичайного стану після терористичних атак за умови наявності достатніх процесуальних гарантій – відсутність порушення

Стаття 4 Протоколу № 7 до Конвенції (право не бути притягненим до суду або покараним двічі)

VASILE SORIN MARIN v. Romania: накладення на заявника адміністративного штрафу за незначне правопорушення та подальше притягнення його до кримінальної відповідальності за ті ж дії – порушення

Стаття 1 Протоколу № 12 до Конвенції (загальна заборона дискримінації)

PAUN JOVANOVIĆ v. Serbia: необґрунтована поведінка судді перешкодила адвокату використовувати ієкавський тип вимови сербської мови й дозволила використовувати екавський тип, хоча офіційний і рівноцінний статус мають обидва типи вимови – порушення

Консультативні висновки згідно з Протоколом № 16 до Конвенції

Консультативний висновок на запит Верховного суду Фінляндії щодо тлумачення обсягу прав та процесуального статусу біологічного батька / матері в національному провадженні про усиновлення повнолітньої особи іншою особою у світлі статті 8 Конвенції (запит № P16-2022-001)

Консультативний висновок на запит Conseil d'État (Державної ради) Бельгії щодо можливості відмови особі в допуску до роботи охоронцем або офіцером служби безпеки у зв'язку з її близькістю або належністю до [радикальної] релігійної течії (запит № P16-2023-001)

Ухвали про визнання індивідуальних заяв неприйнятними

ORHAN v. Türkiye: ухвалення остаточного рішення на національному рівні до 1 лютого 2022 року й набрання ним законної сили після цієї дати, коли набув чинності Протокол № 15 до Конвенції стосовно зменшення строку подачі індивідуальних заяв до ЄСПЛ – в цьому контексті визнано застосовним шестимісячний строк звернення з індивідуальною заявою до ЄСПЛ

Зведений огляд рішень Європейського суду з прав людини (2023 рік) / Відп. за вип.:
О. Ю. Тарасенко, Д. П. Мордас, Р. Ш. Бабанли. Київ, 2024. – 16 с.

Застереження:

1. Огляд окремих судових рішень, зокрема і їх переклад, здійснюють працівники департаменту аналітичної та правової роботи Верховного Суду з використанням матеріалів, розміщених на вебсайтах Європейського суду з прав людини:

<https://www.echr.coe.int/Pages/home.aspx?p=home;>

<https://hudoc.echr.coe.int>.

2. Огляд рішень здійснено з метою ознайомлення з їх коротким змістом. Для повного розуміння суті висловленої в судовому рішенні правової позиції необхідно ознайомитися з його повним текстом, розміщеним на вебресурсах Європейського суду з прав людини.

3. Інформація має суто допоміжний та довідковий характер і не має на меті висвітлити суть усієї проблематики, яка вирішується відповідними судовими рішеннями.

Стежте за нами онлайн:

 fb.com/supremecourt.ua

 t.me/supremecourtua

 @supremecourt_ua